Ինչպես հաշվի առնել կանանց և տղամարդկանց (գենդերային) շահերը համայնքային պլանավորման մեջ

Ուսուցողական ձեռնարկ

Այս ձեռնարկը նախատեսված է թրեյնինգավարներին ուղղորդելու համար:

ADB CAUCASUS INSTITUTE

Կովկասի Ինստիտուտ, 2013

Գենդերային գործողությունների ծրագրի օրինակ

Համայնքի անվանում ...

Ընդունման թվական ...

	Գործունեության անվանում	Ակնկալվող արդյունքներ	Պատասխանատու անձ	Ժամանակա-հատված	Ֆինանսավորման չափը և աղբյուրը
1.					
2.					
3.					

Բյուջեի գենդերային վերլուծության նմուշ

Համայնքի անվանում: ...

Բնակչություն: 1300

Աղյուսակ 1. Բյուջետային ծախսեր (2012թ)

	Թիվն ըստ քառանիշ դասակարգման	Ներառյալ (ըստ դասակարգման)	տարեկան պլան (հազ. դրամ)	Փաստացի (հազ. դրամ)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ ԾԱԽՍԵՐ	4000	4050,5000,6000	22,141.6	20,980.4
Վարչական մաս			19,385.3	18,324.4
Ա. Ընթացիկ ծախսեր՝				
1.1. Աշխատանքի վարձատրություն		4110,4120,4130		
... Դրամով վճարվող աշխատավարձեր և հավելավճարներ	4110,4120	4110-4120	8,130.0	8,127.0
... Փաստացի սոցիալական ապահովության վճարներ	4130	4131	1,830.0	1,830.0
1.2 ծառայությունների և ապրանքների ձեռք բերում	4200	4210-4260	7,585.3	6,567.4
... որից՝ էներգետիկ ծառայություններ	4212		1,103.7	1,096.7

… Կոմունալ ծառայություններ	4213		120.0	120.0
… Կապի ծառայություններ	4214		80.0	80.0
… Գործուղումների և Շրջագայությունների Ծախսեր	4220	4221,4222,4223	0.0	0.0
… Պայմանագրային այլ ծառայությունների ձեռք բերում	4230	4231-4238	5,161.6	4,920.7
… … Ընդհանուր բնույթի այլ ծառայություններ	4238		5,000.0	4,769.5
… Ընթացիկ նորոգում և պահպանում	4250	4251,4252	100.0	0.0
… Նյութեր	4260	4261-4268	350.0	350.0
1.3. Տոկոսավճարներ	4300	4310,4320,4330	0.0	0.0
1.4. ՍՈՒԲՍԻԴԻԱՆԵՐ	4400	4410,4420	1,556.3	1,556.0
… որից՝ Սուբսիդիաներ ոչ-ֆինանսական պետական (համայնքային) կազմակերպություններին	4411		0.0	0.0
1.5. ԴՐԱՄԱՇՆՈՐՀՆԵՐ	4500	4510-4540	0.0	0.0
… որից՝ Ընթացիկ դրամաշնորհներ պետական և համայնքների ոչ առևտրային կազմակերպություններին	4531		0.0	0.0
1.6. սոցիալական նպաստներ և կենսաթոշակներ	4600	4610-4640	1,680.0	1,680.0
1.7. այլ ծախսեր	4700		160.0	120.0
վարչական մաս			0.0	0.0
ֆոնդային մաս			0.0	0.0
… որից՝ պահուստային միջոցներ	4771		0.0	0.0
Բ. Ոչ ֆինանսական ակտիվների գծով ծախսեր	5100	5100-5400		
… Շենքեր և շինություններ	5110	5111-5113	0.0	0.0
… Մեքենաներ և սարքավորումներ	5120,5130	5121-5123	1,200.0	1,100.0
… … Պաշարներ			0.0	0.0
Գ. Ոչ ֆինանսական ակտիվների իրացումից մուտքեր	6100-6400		0.0	0.0
…	…		0.0	0.0
ֆոնդային մաս			2,756.3	2,656.0

Աղյուսակ 2. Բյուջետային ծախսերն ըստ գործառնական դասակարգման

			վարչական մաս		Ֆոնդային մաս	
	Թիվն ըստ քառանիշ դասակարգման	Ներառյալ (ըստ դասակարգման)	Տարեկան պլան (հազ. դրամ)	Փաստացի (հազ. դրամ)	տարեկան պլան (հազ. դրամ)	Փաստացի (հազ. դրամ)
Ընդամենը ծախսեր	2000	2100-3100	19,385.3	18,324.4	1,200.0	1100.0
Ընդհանուր բնույթի հանրային	2100	2110-2140	11,595.3	11,504.9	1,200.0	1100.0

ծառայություններ						
… Օրենսդիր և գործադիր մարմիններ, պետական կառավարում, ֆինանսական և հարկաբյուջետային հարաբերություններ, արտաքին հարաբերություններ	2110		11,523.7	11,483.3	1,200.0	1100.0
… Ընդհանուր բնույթի հանրային ծառայություններ (այլ դասերին չպատկանող)	2160		50.0	0.0	0.0	0.0
Պաշտպանություն	2200	2210-2250	0.0	0.0	0.0	0.0
Հասարակական կարգ, անվտանգություն և դատական գործունեություն	2300		0.0	0.0	0.0	0.0
Տնտեսական հարաբերություններ	2400	2410-2490	600.0	0.0	0.0	0.0
… Գյուղատնտեսություն, անտառային տնտեսություն, ձկնորսություն և որսորդություն	2420		600.0	0.0	0.0	0.0
… Վառելիք և էներգետիկա	2430		0.0	0.0	0.0	0.0
… Տնտեսական հարաբերություններ	2490		0.0	0.0	1,556.3	1,556.3
Շրջակա միջավայրի պաշտպանություն	2500	2510-2560	0.0	0.0	0.0	0.0
Բնակարանային շինարարություն և կոմունալ ծառայություն	2600	2610-2660	350.0	250.0	0.0	0.0
… Փողոցների լուսավորում	2640	2640	350.0	250.0	0.0	0.0
Առողջապահություն	2700	2710-2760	0.0	0.0	0.0	0.0
Հանգիստ, մշակույթ և կրոն	2800	2810-2860	0.0	0.0	0.0	0.0
Կրթություն	2900	2910-2980	5,000.0	4,769.5	0.0	0.0
… Նախադպրոցական կրթություն	2911		5,000.0	4,769.5	0.0	0.0
Սոցիալական պաշտպանություն	3000	3010-3090	1,840.0	1,800.0	0.0	0.0
Հիմնական բաժիններին չդասվող պահուստային ֆոնդեր	3100		0.0	0.0	0.0	0.0
Վարչական բյուջեի պահուստային ֆոնդից ֆոնդային բյուջե կատարվող հատկացումներից մուտքեր	1392		0.0	0.0	0.0	0.0

Վերոնշյալ տվյալների համաձայն 9.957 միլիոն դրամ ծախսվել է աշխատավարձերի և մունիցիպալ վարչարարական սոցիալական պաշտպանության վճարումների վրա: Մինչ համայնքը բաղկացած է և՛ կանանցից, և՛ տղամարդկանցից, և անհնար է տարբերակել համայնքի վարչական աշխատանքի շահառուների գենդերային ասպեկտը, մենք կսահմանենք միայն աշխատավարձ ստացողներինը: Համայնքի

ղեկավարը, ինչպես նաև նրա տեղակալը (հավանաբար) տղամարդիկ են: Մնացած 6 աշխատողներից 3-ը տղամարդ են, 3-ը՝ կին: Կանայք վարչակազմի մի մասն են (հաշվապահ, գործավարուհի, արտաքին կապերի պատասխանատու), մինչդեռ տղամարդիկ՝ և՛ վարչական, և՛ տեխնիկական կազմի (վարորդ, բիզնես խորհրդատու և բանվոր). Ընդհանուր ամսական աշխատավարձը և եկամտային հարկը 800 հազար դրամ է: Համայնքի ղեկավարը (ենթադրաբար) ստանում է 180 հազար դրամ, նրա տեղակալը – 130 հազար դրամ, հաշվապահն ու գործավարը ստանում են յուրաքանչյուրը 100 հազար դրամ, խորհրդատուն և արտաքին կապերի պատասխանատուն – 87 հազար դրամ, վարորդն ու բանվորը – 70 հազար դրամ: Մնացած գումարը – 357 հազար դրամ ստեղծում է պահուստային ֆոնդ, որը բաժանվում է աշխատակազմի միջև՝ նրանց աշխատավարձերին համապատասխան: Համապատասխանաբար, տղամարդիկ ստանում են 67 % (6.681 միլիոն դրամ) աշխատավարձի ֆոնդից դուրս, կանայք՝ 33% (3.276 միլիոն դրամ):

Էներգետիկ, կոմունալ և այլ նմանատիպ ծառայությունները հավասարապես բաշխվում են համաձայն վարչակազմի գենդերային կազմի, չնայած համայնքի ղեկավարը 2 ժամ ավել է տրամադրում, քան միջին աշխատողը (որովհետև նա ունի առանձին աշխատասենյակ), մինչդեռ բանվորը և վարորդը՝ ոչ, քանի որ նրանք միշտ չէ, որ ադմինիստրացիայում են: Այսպիսով, կոմունալ և այլ նմանատիպ ծառայությունների ծախսերը բաշխվում են հետևյալ կերպ. այս բոլոր ծառայություններից օգտվում է տղամարդկանց 57%-ը (4/7) և կանանց - 43%-ը (3/7). Ընդհանուր արժեքը 1.297 միլիոն դրամ, որից 739 հազար դրամը օգտագործվում է տղամարդկանց կողմից և 558 հազարը՝ կանանց:

4.7695 միլիոն դրամ արժեքով ծախսերը նախատեսված են եղել ընդհանուր բնույթի ծախսերի համար, որը ֆունկցիոնալ դասակարգմամբ համապատասխանում է նախադպրոցական կրթությանը՝ նկատի ունենալով մանկապարտեզի կառուցումն ու պահպանումը: Գենդերային տեսանկյունից մանկապարտեզն ունի 3 ասպեկտ. ա. մարդիկ, ովքեր հոգ են տանում երեխաների մասին (հիմնականում կանայք), մասամբ ազատվում են իրենց պատասխանատվություններից և ստանում են հնարավորություն օգտագործել այս ժամանակը տարբեր կերպ, օր.՝ աշխատանքի համար, բ. մարդիկ, ովքեր աշխատում են մանկապարտեզում (բացառապես կանայք և միայն վերանորոգման և կառուցողական ծախսերն են (եթե առկա են) նախատեսված տղամարդկանց համար), գ. երեխաներ, ովքեր հաճախում են մանկապարտեզ և հնարավորություն են ստանում շփվել և ձեռք բերել ընդհանուր կրթություն: Եթե ենթադրենք, որ գործոններից յուրաքանչյուրն ունի նույն ազդեցությունը՝ ներառյալ նրանց ազդեցությունը ծախսերին, ապա. կանայք ստանում են ազատ ժամանակի 90% և տղամարդիկ՝ 10%, կանայք ստանում են մանկապարտեզի աշխատավարձերի 100% (համայնքը 2012թ-ին չի կատարել ոչ մի տեսակի վերանորոգման աշխատանքներ), ինչպես նաև, քանի որ

Հայաստանում երեխաների հարաբերակցությունը (չնայած յուրաքանչյուր համայնք ունի իր սեփական թվերը, որոնք հայտնի են համայնքային իշխանություններին) 53% տղաների դիմաց 47% աղջիկ, երեխաները կստանան այդ միջոցները համապատասխանաբար: Ընդհանուր կանայք ստանում են 79% (3.768 միլիոն դրամ) մանկապարտեզի ծախսերից մինչդեռ տղամարդիկ՝ 21% (1.002 միլիոն դրամ):

Սոցիալական ապահովագրության ծախսեր, որոնք ազդեցություն ունեն աղքատ թոշակառուների և ընտանիքների համար՝ երկու դեպքում էլ գերազանցապես կանանց (ենթադրաբար, 60% կանայք և 40% տղամարդիկ, ճշգրիտ թվերը հայտնի կլինեն համայնքային իշխանություններին), եկամտահարկի և կենսաթոշակների ծախսերի բաշխումը համապատասխանաբար (1.080 միլիոն դրամ կանանց համար, 720 հազար դրամ՝ տղամարդկանց).

250 հազար դրամ արժողությամբ փողոցների լուսավորության ծախսեր բաշխվել են հավասարաչափ, որովհետև փողոցները ապահով են դարձել կանանց և ավելի հարմարավետ տղամարդկանց համար, քանի որ տղամարդիկ ավելի հաճախ են օգտագործում փողոցները գիշերային ժամերին:

350 հազար դրամ արժողությամբ նյութեր և գործիքներ հավասարաչափ օգտագործվել են վարչական աշխատակազմի կողմից (ներառյալ համայնքային քաղաքապետարանները), այսինքն, 175 հազար դրամ յուրաքանչյուրի համար՝ և՛ կանանց, և՛ տղամարդկանց: Ավտոմեքենան՝ 1,100 միլիոն դրամ արժողությամբ, ձեռք է բերվել համայնքի ղեկավարի համար և նրա օգտագործումը բաշխվել է սեռերի մեջ այսպես. 90% տղամարդկանց և 10% կանանց համար: Համապատասխանաբար, ծախսերը կատարվել են հետևյալ կերպ՝ 110 հազար դրամ կանանց և 990 հազար դրամ տղամարդկանց համար:

1,556 մլն. դրամ ծախսվել է գեղեցկության սրահի բացման նպատակով: Ապագայում այս նախագիծը ավելի շատ կծառայի կանանց քան տղամարդկանց: Ամբողջ գումարից 120,000 դրամ ծախսվել է վերանորոգման գործերի վրա և 56,000 դրամ՝ որպես համայնգի բանվորի աշխատավարձ, որը տղամարդ է: 580,000 դրամը ծախսվել էր սրահի գույքի վրա և մնացած 800,000 դրամը՝ որպես վարսահարդարի աշխատավարձ (8 ամսվա), որը կին է: Քանի որ բնակչության 60% կանայք են, որոնք ավել զհամանակ և գումար ծախսում են սրահում, ամբողջ վերանորոգման և սրահի գույքի ծախսերի օգտվողների 66% (462,000) կանայք են, իսկ մնացած 34%՝ տղամարդիկ են: Ելնելով վերոնշյալից, ընդամենը 1,262,000 դրամը ծախսվել է կանանց վրա, իսկ մնացած 294,000 դրամ՝ տղամարդկանց:

Այսպիսով, ընդհանրացված աղյուսակը կարելի է պատկերել այսպես.

Աղյուսակ 3. Գենդերային շահառուների կազմի մունիցիպալ բյուջեի ծախսեր

Հաշվետու տարվա հիմնական ծախսեր	Շահառուներն ըստ սեռի, % և գումար, միլիոն դրամ	
	Տղամարդիկ	Կանայք
Վարչական աշխատակազմի աշխատավարձեր և եկամտային հարկ	67% (6.681)	33% (3.276)
Կոմունալ և էներգետիկ ծառայություններ	57% (0.739)	43% (0.558)
Նախադպրոցական կրթություն	21% (1.002)	79% (3.768)
Բարեկեցություն	40% (0.720)	60% (1.080)
Փողոցների լուսավորության ապահովում	50% (0.125)	50% (0.125)
Գործիքներ և նյութեր	50% (0.175)	50% (0.175)
Գյուղի գեղեցկության պահի բացում	19% (0.294)	81% (1.262)
Ավտոմեքենայի առք	90% (0.990)	10% (0.110)
Ընդամենը	51% (10.726)	49% (10.354)